Euroopa Liidu
Teataja

ET
L-seeria

2024/1403

24.5.2024

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) 2024/1403,

12. märts 2024,

millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2018/1139, sätestades tingimused ja menetlused, mille kohaselt Euroopa Liidu Lennundusohutusamet akrediteerib kvalifitseeritud üksusi

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2018. aasta määrust (EL) 2018/1139, mis käsitleb tsiviillennunduse valdkonna ühisnorme ja millega luuakse Euroopa Liidu Lennundusohutusamet ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 2111/2005, (EÜ) nr 1008/2008, (EL) nr 996/2010, (EL) nr 376/2014 ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2014/30/EL ning 2014/53/EL ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 552/2004 ja (EÜ) nr 216/2008 ning nõukogu määrus (EMÜ) nr 3922/91, ([1]) eriti selle artikli 62 lõike 13 punkti f,

ning arvestades järgmist:

(1) Määruse (EL) 2018/1139 artikliga 69 lubatakse Euroopa Liidu Lennundusohutusametil (edaspidi „amet“) ja liikmesriigi pädevatel asutustel sertifitseerimise ja järelevalvega seotud ülesannete täitmise üle anda kvalifitseeritud üksustele, mis on kooskõlas artikli 62 lõike 13 punktis f osutatud delegeeritud õigusaktidega või artikli 62 lõike 14 esimese lõigu punktis e osutatud rakendusaktidega akrediteeritud VI lisas sätestatud kriteeriumidele vastavate kvalifitseeritud üksustena.

(2) Amet peaks andma sertifitseerimis- ja järelevalveülesanded üle üksnes kvalifitseeritud üksustele, kes suudavad selliseid ülesandeid täita. Seepärast peaks amet looma põhjaliku akrediteerimissüsteemi ja seda haldama, et tagada kvalifitseeritud üksuste vastavus määruse (EL) 2018/1139 VI lisa nõuetele.

(3) Käesoleva määrusega tuleks ette näha menetlus, mille kohaselt võib amet akrediteerida kvalifitseeritud üksusi, et tagada nende suutlikkus täita oma ülesandeid järjepidevalt. Ameti ja liikmesriigi pädevate asutuste vahelise tõhusa koostöö tagamiseks peaks ametil olema õigus nõuda liikmesriigi pädevalt asutuselt kvalifitseeritud üksuste asjakohaseid akrediteerimisaruandeid.

(4) Kui akrediteeritud kvalifitseeritud üksused teostavad ameti nimel sertifitseerimis- ja järelevalveülesandeid, täidavad nad avaliku võimu ülesandeid. Need ülesanded ei ole teenused, mida ettevõtja pakub hankelepingu alusel, mistõttu ei kuulu need Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) 2018/1046 ([2]) kohaldamisalasse. Seetõttu peaks amet kvalifitseeritud üksustele ülesannete läbipaistva, õiglase ja mittediskrimineeriva üleandmise tagamiseks kehtestama kriteeriumid, mille alusel sõlmitakse kõnealuse üksustega kirjalikud lepingud.

(5) Selleks et vältida võimalikke häireid määratud ülesannete täitmisel, tuleks käesolevas määruses täpsustada ka tingimused, mille alusel akrediteeritud kvalifitseeritud üksus võib jätkata oma ülesande täitmist, kui tema organisatsioonis, menetlustes ja personalis toimuvad muudatused, mis võivad mõjutada tema akrediteerimisstaatust.

(6) Amet peaks tagama akrediteeritud kvalifitseeritud üksuste pideva järelevalve, et tagada nende järjepidev vastavus määruse (EL) 2018/1139 VI lisale,

([1]) ELT L 212, 22.8.2018, lk 1.

([2]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määrus (EL, Euratom) 2018/1046, mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Reguleerimisese ja kohaldamisala

1. Käesolevas määruses sätestatakse:

a) normid ja menetlused, mille kohaselt amet akrediteerib kvalifitseeritud üksused;

b) tingimused, mille alusel amet võib anda sertifitseerimis- või järelevalveülesanded kvalifitseeritud üksustele.

2. Käesolev määrus hõlmab kõiki valdkondi, kus amet võib akrediteerida kvalifitseeritud üksusi, kes tegutsevad pädeva asutusena vastavalt määruse (EL) 2018/1139 artikli 62 lõike 4 teisele lõigule.

Artikkel 2

Kvalifitseeritud üksuste akrediteerimissüsteem

1. Amet loob kvalifitseeritud üksuste akrediteerimissüsteemi ja haldab seda. Akrediteerimissüsteem hõlmab menetlusi, mis reguleerivad kõike järgmist:

a) kvalifitseeritud üksuste esmane akrediteerimine;

b) akrediteeritud kvalifitseeritud üksuste pidev järelevalve ja nõuetele vastavuse hindamine;

c) akrediteeringu muutmine, peatamine, piiramine ja kehtetuks tunnistamine;

d) vaidluste lahendamise mehhanism, mis hõlmab vähemalt ameti otsuseid, millele on osutatud käesoleva määruse artikli 3 lõikes 5 ja artikli 6 lõikes 3.

Akrediteerimissüsteemi ning esmase akrediteerimise ja akrediteeritud kvalifitseeritud üksuste pideva järelevalve ja hindamise tulemused dokumenteerib ja säilitab amet.

2. Kui liikmesriigi pädev asutus on kvalifitseeritud üksuse juba akrediteerinud kooskõlas määruse (EL) 2018/1139 artikli 62 lõike 14 punkti e alusel vastu võetud rakendusaktiga, võib amet nõuda, et akrediteeringu andnud liikmesriigi pädev asutus esitaks ametile asjakohased akrediteerimisaruanded.

3. Kui amet ja üks või mitu liikmesriigi pädevat asutust kavatsevad huvitatud üksuse ühiselt akrediteerida, sõlmivad nad kokkuleppe käesoleva artikli punktis 1 osutatud akrediteerimissüsteemi menetluste vastavate rollide ja kohustuste kohta.

Artikkel 3

Kvalifitseeritud üksuste akrediteerimise menetlus

1. Kui amet kavatseb pöörduda kvalifitseeritud üksuste poole, avaldab ta oma veebisaidil teate, milles kutsub huvitatud üksusi üles esitama akrediteerimistaotlusi.

Teates täpsustatakse eelkõige:

a) sertifitseerimis- ja järelevalveülesannete kategooriad, mida amet kavatseb täita kvalifitseeritud üksuste kaudu;

b) kas amet kavatseb lisada akrediteeringu ulatusse õiguse välja anda, taastada, muuta, piirata, peatada ja kehtetuks tunnistada sertifikaate või võtta vastu deklaratsioone ameti nimel.

c) dokumendid ja teave, mille taotlejad peaksid esitama, ning taotluste esitamise tähtaeg.

2. Amet hindab taotleja akrediteerimistaotlust lõikes 3 sätestatud kriteeriumide alusel.

3. Amet akrediteerib taotleja ja väljastab taotlejale akrediteerimistunnistuse, kui ta jõuab pärast lõikes 2 osutatud hindamist järeldusele, et:

a) taotleja vastab määruse (EL) 2018/1139 VI lisas esitatud olulistele nõuetele;

b) taotleja pädevus, asjatundlikkus ja menetlused on tasemel, mis on nõutav akrediteeringu ulatuse jaoks nii organisatsiooni tasandil kui ka nõutava tehnilise valdkonna ekspertide puhul.

4. Ameti antud akrediteeringus esitatakse üksikasjalikult ülesannete ulatus, antud õigused ja kõik nendega seotud tingimused.

5. Kui taotleja ei vasta käesoleva artikli lõikes 3 sätestatud akrediteerimistingimustele, teavitab amet sellest asjaomast üksust ja põhjendab akrediteeringu andmisest keeldumist.

Artikkel 4

Ülesannete üleandmine akrediteeritud kvalifitseeritud üksustele

1. Amet töötab välja õiglased ja läbipaistvad kriteeriumid ülesannete üleandmiseks artikli 3 kohaselt akrediteeritud kvalifitseeritud üksustele. Amet edastab ülesannete üleandmise kriteeriumid kõikidele kvalifitseeritud üksustele.

2. Lõikes 1 osutatud üleandmiskriteeriumide väljatöötamisel võetakse arvesse järgmist:

a) ülesannete ulatus;

b) kvalifikatsioon ja kogemused tegevusvaldkonnas, sealhulgas tehnilised, isiklikud, organisatsioonilised ja menetluslikud eeltingimused üleantavate ülesannete täitmiseks;

c) kvalifitseeritud üksuse valmidus ja suutlikkus täita ülesandeid nõutava aja jooksul ning nõutaval tehnilisel, kvaliteedi- ja kutsetasemel;

d) liides füüsilise või juriidilise isikuga, kelle suhtes kohaldatakse määrust (EL) 2018/1139, eelkõige lähedus ning suutlikkus ja pädevus temaga tõhusalt suhelda;

e) kulutõhusus.

3. Kvalifitseeritud üksustele ülesannete üleandmisel sõlmib amet kirjaliku lepingu, milles sätestatakse vähemalt:

a) täidetavad ülesanded;

b) kvalifitseeritud üksuse esitatavad deklaratsioonid, aruanded ja andmed;

c) tehnilised tingimused, millele kvalifitseeritud üksus peab üleantud ülesannete täitmisel vastama;

d) täidetavate ülesannetega seotud vastutus;

e) ülesannete täitmisel kvalifitseeritud üksuse saadud teabe kaitse;

f) kvalifitseeritud üksuse tasu.

Amet annab ülesannete täitmise, sealhulgas tehnilise juhtimise funktsioonid kvalifitseeritud üksusele üle korralduse vormis, milles määratletakse täidetava ülesande üksikasjalik ulatus.

4. Kvalifitseeritud üksusele ülesande üleandmisel tagab amet, et kvalifitseeritud üksus vastab kõigile määruse (EL) 2018/1139 VI lisas sätestatud olulistele nõuetele.

Artikkel 5

Muudatused akrediteeringu ulatuses

1. Kvalifitseeritud üksus teavitab ametit põhjendamatu viivituseta igast muudatusest oma organisatsioonis, menetlustes ja personalis, mis võib mõjutada tema akrediteeringu sulatust.

2. Amet hindab teatatud muudatuse mõju akrediteeringu ja õiguste ulatusele ning otsustab, kas kvalifitseeritud üksuse täiendav hindamine on vajalik.

3. Amet võib akrediteeringu ulatust muuta vastavalt muudatuse olulisusele ja vajaduse korral hindamise tulemusele.

Artikkel 6

Akrediteeritud kvalifitseeritud üksuste järelevalve

1. Amet kontrollib pidevat nõuetele vastavust, tagamaks, et kvalifitseeritud üksuse pädevus, asjatundlikkus ja menetlused on kooskõlas artikli 3 lõikega 3.

2. Lõikes 1 osutatud kontroll põhineb riskipõhisel järelevalvesüsteemil, võttes arvesse pädeva üksuse eripära, tema tegevuse keerukust ja varasema järelevalvetegevuse tulemusi.

3. Kui amet leiab mis tahes ajal, et artikli 3 lõikes 3 osutatud akrediteerimistingimused ei ole enam täidetud, või kui akrediteeritud kvalifitseeritud üksus on rikkunud akrediteeringu ulatust, võtab amet viivitamata asjakohased täitemeetmed ning vajaduse korral piirab, peatab või tühistab kvalifitseeritud üksuse akrediteeringu olenevalt nõuete mittetäitmise ulatusest, kuni organisatsioon on võtnud edukalt parandusmeetmed.

Artikkel 7

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 12. märts 2024

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN